

عنوان مقاله:

داستان پادشاهی جمشید در شاهنامه فردوسی از دیدگاه نقد منابع

محل انتشار:

دوفصلنامه کهن نامه ادب پارسی، دوره 11، شماره 2 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسنده:

حامد صافی - استادیار گروه علوم پایه و دروس عمومی دانشگاه علوم و فنون دریایی خرمشهر، خرمشهر، ایران

خلاصه مقاله:

جمشید یکی از شخصیت های اساطیر هند و ایرانی، بر اساس یکی از قدیمی ترین اساطیر آریایی، نخستین انسان بوده و در هند و ایران، در دو مسیر جداگانه گسترش پیدا کرد. در صورت هندی، به شاه مردگان و در صورت ایرانی، به پادشاهی قدرتمند تبدیل شد که با ادعای خدایی، فره از او فاصله گرفت و ضحاک، پادشاهی اش را سرنگون و او را با اره به دو نیم کرد. داستان جمشید، علاوه بر اوستا، دینکرد و بندهش، در شاهنامه فردوسی و کتب تاریخی دوره اسلامی روایت شده است. در این مقاله، روایت فردوسی از داستان جمشید با رویکرد نقد منابع، با متون دیگر سنجیده خواهد شد. بررسی خاستگاه احتمالی روایت فردوسی از این داستان، هدف اصلی پژوهش حاضر است. بر اساس تجزیه داستان جمشید در شاهنامه و دیگر متون و تحلیل و تطبیق همسانی ها و ناهمسانی ها، این نتیجه حاصل شد که روایت کتب تاریخی عربی تحت تاثیر ادبیات دین اسلام قرار گرفته و با واسطه ای متنی به متون پهلوی پیش از اسلام متصل هستند. روایت ثعالبی، ارتباط متنی با تاریخ طبری داشته و در کنار آن، از کتب دیگری بهره گرفته است. روایت فردوسی از داستان جمشید، ارتباطی خاستگاهی با متون پهلوی داشته و ارتباط احتمالی با شاهنامه ابومنصوری ندارد.

کلمات کلیدی:

جمشید، شاهنامه فردوسی، نقد منابع، کتب تاریخی عربی، متون پهلوی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1236134>

